

ÖSSZEFOGLALÁS

(benyújtandó pdf formátumban 1 példányban)

A FENNTARTHATÓ FOGYASZTÁS LEHETŐSÉGEI

szakdolgozat címe

Younes Zaki

Hallgató neve

nappali/ /Gazdálkodás és menedzsment/ Vállalkozás menedzsment

Szakdolgozatom témája a fenntartható fogyasztás volt. A dolgozatom célkitűzése volt, hogy megvizsgáljam, a különböző paraméterek mentén (iskolai végzettség, jövedelem, stb.) kialakított csoportra mennyire jellemző az ökológiai lábnyomot jelentősen növelő feldolgozott és nem feldolgozott hústermékek fogyasztása. Szintén célom volt megvizsgálni, hogy az előbb említett tényezők alapján kialakított csoportok között milyen különbségek érhetőek tetten a környezettudatos tevékenységek esetében, melyik csoportra a leginkább és melyikre a legkevésbé jellemző ilyen tevékenységek végzés. Szintén célom megvizsgálni, hogy a kialakított csoportok környezettudatos hulladékgyűjtési szokásaiban milyen különbségek érhetőek tetten. A fentiekén kívül munkám céljai közé tartozott megvizsgálni, jövedelmük mekkora részét költik a fogyasztók a környezetre káros hústermékek fogyasztására. Munkám elkészítéséhez primer és szekunder kutatást is végzek. Szekunder kutatásom során a releváns szakirodalmakat dolgoztam fel, olyan témákat érintettem, mint a fenntarthatatlan folyamatok, az ökológiai lábnyom és a környezettudatos fogyasztó magatartás. A szakirodalmakból kiderült, hogy a XXI. századra rengeteg olyan probléma megjelent, amelyek hosszú távon hatnak a Földre és annak élővilágára, köztük az emberre is, ráadásul ezeknek a problémáknak a jelentős része nehezen megoldható. Számos olyan gazdasági, társadalmi és ökológiai folyamat van, amelyikről kiderült, hogy nem fenntartható. A környezet iránti aggodalom az egész világon égető kérdés, sok csúcstalálkozó zajlik a környezet fenntarthatóságával kapcsolatban, amelyek arra kényszerítik a kormányokat és a gyárat, hogy eleget tegyenek a környezeti biztonságra vonatkozó szabványoknak. Ezeknek a csúcstalálkozóknak és konferenciáknak az eredményei nagyrészt a szervezeteket okolták a környezet károsodásához vezető veszélyes termelési folyamataikért. Beszélhetünk gazdasági fenntarthatatlanságról, társadalmi fenntarthatatlanságról, környezeti fenntarthatatlanságról és fenntarthatatlan fogyasztásról. Az ökológiai lábnyom értéke a környezeti hatás kimutatásának egy módja. Az ökológiai lábnyom felhívja arra a figyelmet, hogy a fogyasztók fogyasztásukkal többet igényelnek és használnak fel a természet regeneratív képességéből, mint amennyi megújulásra az ökoszisztéma természetesen képes. Az ökológiai lábnyom a környezeti terhelés mérőszáma, azt fejezi ki, hogy az energia, a beépített területek, a fogyasztási áru előállításához és a termelés során keletkező hulladék elnyelése hány hektár területű ökológiailag produktív természeti terület szükséges. A fogyasztási adatok alapján meg lehet állapítani bármilyen fogyasztói csoport (ország, régió, szervezet, stb) ökológiai lábnyomát. Az ökológiai lábnyom és

a rendelkezésre álló biológiai területkapacitás különbsége az ökológiai deficit, azaz a fenntarthatósági korlát átlépésének mértéke. Primer kutatásom egy online kérdőíves kutatás volt, amit a Google Űrlapok funkciójával hoztam létre, online osztottam meg és a Microsoft Office Excel programjával elemeztem ki. A kutatás eredményei alapján a vizsgált környezettudatos tevékenységek közül az energiatakarékos berendezések és izzók vásárlása a leginkább jellemző a nőkre. Az egyetemi végzettséggel rendelkezőkre a felsorolt környezettudatos tevékenységek közül az a leginkább jellemző, hogy odafigyelnek arra, hogy energiatakarékos háztartási gépet, izzót vásároljanak. A főiskolai végzettséggel rendelkezőkre a tevékenységek közül a „Leoltom a villanyt, ha senki sincs a helyiségben” a leginkább jellemző. Valamennyi iskolai végzettség esetében a legritkábban végzett környezettudatos tevékenység az ellenőrzött ökológiai gazdálkodásból származó bioélelmiszer vásárlása. A kutatásban résztvevőkre a környezettudatos hulladékgyűjtési szokások közül a PET palackok szelektíven gyűjtése a leginkább jellemző és a szerves hulladék komposztálása a legkevésbé. A környezettudatos hulladékgyűjtés leginkább a 400.001 és 500.000 forint jövedelemmel rendelkezőkre a leginkább jellemző, a legkevésbé pedig a 100.000 forint alatti jövedelemmel rendelkezőkre jellemző. Lakóhely típusonként vizsgálva azt lehet mondani, hogy a környezettudatos hulladékgyűjtés leginkább a kisvárosban élőkre a jellemző, a legkevésbé pedig a fővárosban élőkre. Lakóhely szerint vizsgálva a legnagyobb különbség a szerves hulladék komposztálásában mutatkozott, ami a fővárosban élőkre a legkevésbé, a kisvárosban élőkre pedig a leginkább jellemző. A PET palack célzott gyűjtésében volt a legkisebb a különbség a különböző településtípusokon élők között. Mindkét nemre a környezettudatos hulladékgyűjtési szokások közül a háztartási szerves hulladék komposztálása a legkevésbé jellemző. Iskolai végzettségenként vizsgálva az látszódik, hogy a környezettudatos hulladékgyűjtés leginkább az OKJ-s végzettségűekre jellemző, az általuk elért eredmény ugyanis 4,23. Második helyre a szakközépiskolai végzettséggel rendelkezők (3,96), harmadik helyre pedig a szakmunkásképző végzettséggel rendelkezők kerültek. A környezettudatos hulladékgyűjtés pedig legkevésbé a

legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezőkre a jellemző. Feldolgozott hústerméket a 100.000 forint alatti jövedelemmel rendelkezők körében fogyasztanak a legnagyobb arányban napi szinten (40%) és a 100.001 és 200.000 forint közötti jövedelemmel rendelkezők között a legalacsonyabb azoknak az aránya, akik napi szinten fogyasztanak feldolgozott hústerméket (19,61%). A 400.001 és 500.000 forint közötti jövedelemmel rendelkezők között volt a legnagyobb az aránya azoknak, akik havi 1 alkalomnál is ritkábban fogyasztanak feldolgozott hústerméket. A férfiak között jóval nagyobb volt az aránya, mint a nők között a napi szinten feldolgozott húst fogyasztóknak. A nők között

45

kétszer akkora volt az aránya, mint a férfiak között azoknak, akik havi szinten 2-3 alkalommal vagy havi 1 alkalomnál is kevesebbszer fogyasztanak feldolgozott húsféléket. A naponta feldolgozott húst fogyasztók aránya a szakmunkásképző végzettséggel rendelkezők körében volt a legmagasabb és a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők között a második legmagasabb, mindkét csoportnak több, mint a fele fogyaszt napi szinten feldolgozott hústerméket. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel, a szakmunkásképző iskolai végzettséggel és a szakközépiskolai végzettséggel rendelkezők között nem volt olyan, aki havi 1

alkalomnál is ritkábban fogyasztana feldolgozott hústerméket. A férfiak közül senki nem számolt be arról, hogy heti 1 alkalomnál ritkábban fogyasztana nem feldolgozott hústerméket.